Európai Parlament
2024-2029

Költségvetési Bizottság

2024/0274(COD)

22.11.2024

KÖLTSÉGVETÉSI ÉRTÉKELÉS

a Költségvetési Bizottság részéről

a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részére

az (EU) 2020/2220 rendeletnek a természeti katasztrófák által sújtott tagállamok számára nyújtható kiegészítő támogatás biztosítása céljából az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében hozott egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

A költségvetési értékelés előadója: Hélder Sousa Silva

PA_LegEvaluation

KÖLTSÉGVETÉSI ÉRTÉKELÉS

a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részére az (EU) 2020/2220 rendeletnek a természeti katasztrófák által sújtott tagállamok számára nyújtható kiegészítő támogatás biztosítása céljából az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében hozott egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

A Költségvetési Bizottság az eljárási szabályzat 58. cikkének megfelelően elvégezte a javaslat értékelését, és az alábbi következtetésre jutott:

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1],

– tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra[3],

A. mivel az EU-ban a közelmúltban bekövetkezett, az éghajlatváltozással összefüggő természeti katasztrófák pusztító hatást gyakoroltak az érintett régiókban élő és dolgozó vidéki lakosságra, jelentős mennyiségű mezőgazdasági és erdészeti termelési potenciált pusztítottak el, jelentős bevételkiesést okozva ezekben a régiókban a mezőgazdasági termelők, az erdőtulajdonosok és a vidéki vállalkozások számára, és e katasztrófák következtében még sebezhetőbbé vált az európai élelmiszerrendszer, ami kockázatot jelent az EU élelmezésbiztonságára és a hagyományos termékek elérhetőségére nézve;

B. mivel a költségvetési értékelés költségvetési szempontból vizsgálja egy kezdeményezés vagy jogalkotási javaslat közvetlen hatását, valamint közvetettebb következményeit;

C. mivel az eljárási szabályzat értelmében a költségvetési értékelés megvizsgálja, hogy a kötelező erejű jogi aktusra irányuló javaslat elegendő pénzügyi forrásról és emberi erőforrásról gondoskodik-e, és értékeli a javasolt finanszírozás más uniós programokra vagy szakpolitikákra gyakorolt lehetséges hatását; mivel azt is meg kell határozni, hogy a javaslat összeegyeztethető-e a többéves pénzügyi kerettel, a saját források rendszerével és a kapcsolódó intézményközi megállapodással, valamint az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletben[4] meghatározott költségvetési elvekkel;

D. mivel a Parlament törekszik jogalkotási és költségvetési hatásköreinek összehangolására

[1] HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[2] HL L 433.I., 2020.12.22., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
[3] HL L 433.I., 2020.12.22., 28. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
[4] HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

annak érdekében, hogy megerősítse intézményi szerepét a döntéshozatali folyamatban;

E. mivel a Parlament szorgalmazta és támogatta az uniós költségvetés válságreagálási képességének növelésére irányuló korábbi kezdeményezéseket a támogathatósági kritériumok módosítása révén, tekintettel a megosztott irányítású alapok előirányzatainak újrafelhasználására; mivel egyetértés született arról, hogy az ilyen módosítások nem érinthetik a kohéziós és a közös agrárpolitikai alapok előzetesen elkülönített nemzeti részesedéseit;

F. mivel a Vidékfejlesztési Alap szerinti operatív programok kötelezettségvállalásainak egy részét – beleértve az NGEU hitelfelvételi rendszere keretében címzett bevételekből finanszírozottakat is – 10 tagállamra osztották fel, és 2024 októberétől fennáll a kockázata annak, hogy az EMVA 2014–2022-es időszakra vonatkozó jogi keretének N+3 szabálya értelmében visszavonják a kötelezettségvállalást;

G. mivel a jogszabály-módosítás célja, hogy nagyobb költségvetési rugalmasságot biztosítson az EMVA keretében végrehajtott új intézkedések finanszírozásának átcsoportosításához annak érdekében, hogy további célzott támogatást és rugalmasságot lehessen nyújtani a 2024. január 1-je után bekövetkezett természeti katasztrófák által sújtott tagállamoknak;

H. mivel a módosító rendelet fő célja, hogy célzott likviditással segítse a természeti katasztrófák által leginkább sújtott mezőgazdasági termelőket, erdőtulajdonosokat és egyes kkv-kat, többek között kedvezményezettenként legfeljebb 42 000 EUR átalányösszegű kifizetés formájában;

1. megjegyzi, hogy a Bizottság állítása szerint a javaslat a kötelezettségvállalások tekintetében összességében semleges költségvetési szempontból; megállapítja azonban, hogy a javaslat számos költségvetési vonzattal jár;

2. emlékeztet arra, hogy a Parlament többször is több forrást kért az Európai Unió Szolidaritási Alapja számára, tekintettel a természeti katasztrófák növekvő számára és intenzitására, valamint arra, hogy fel kell gyorsítani és egyszerűsíteni kell az eljárásokat annak érdekében, hogy a támogatás gyorsabban eljusson a természeti katasztrófák által sújtott tagállamokhoz és régiókhoz; hangsúlyozza, hogy egyszerűsíteni kell az adminisztrációt annak érdekében, hogy lehetővé váljon az alapok gyors felhasználása, valamint átalányösszegek alkalmazása a mezőgazdasági termelők, a hagyományos termékek termelői, az erdészek és a kkv-k számára;

3. emlékeztet arra, hogy a Parlament többször is bírálta a már beállított finanszírozás szükséghelyzeti reagálási eszközként való felhasználását, és fenntartja, hogy ez a megközelítés alááshatja az EMVA jogi keretében rögzített hosszabb távú politikai és beruházási célkitűzéseket; elismeri azonban, hogy ez a javaslat pragmatikus megoldást kínál az uniós költségvetés elégtelen költségvetési rugalmasságának és válságreagálási képességének kezelésére annak érdekében, hogy gyors választ lehessen adni az érintett lakosság szükségleteire;

4. elismeri, hogy bizonyos tagállamokban a vidékfejlesztési alapok lassú felhasználása és több sor esetében a 75%-nál kisebb végrehajtási arány mellett a rugalmassági intézkedések indokoltak lehetnek;

5. sajnálatosnak tartja, hogy az 1/2025. sz. módosító indítványban nincs olyan, a RESTORE javaslathoz[5] csatolt pénzügyi kimutatáshoz hasonló pénzügyi kimutatás, amely egyértelművé tenné és számszerűsítené a kifizetési profilra gyakorolt hatásokat; emlékeztet arra, hogy ez közvetlen következményekkel jár a tagállamok uniós költségvetéshez való nemzeti hozzájárulásaira nézve; kéri a Bizottságot, hogy adja meg ezeket az információkat;

6. üdvözli a természeti katasztrófák, például súlyos áradások, aszályok és erdőtüzek áldozataivá vált mezőgazdasági termelőknek, köztük alacsony jövedelmű kistermelőknek és a hagyományos termékek termelőinek, valamint erdészeknek és kkv-knak nyújtott kézzelfogható pénzügyi támogatást, amely az európai szolidaritás konkrét megnyilvánulása; elismeri, hogy gyorsan kezelni kell azokat a bevételkieséseket, amelyekkel az uniós mezőgazdasági termelők, erdészek, valamint a mezőgazdasági és erdészeti termékek feldolgozásával, forgalmazásával vagy fejlesztésével foglalkozó kis- és középvállalkozások szembesülnek a közelmúltbeli, éghajlattal kapcsolatos katasztrófák miatt; üdvözli, hogy az e javaslat révén nyújtott pénzügyi támogatásnak előnyben kell részesítenie az „építsük újra, de jobban” elven alapuló támogatási intézkedéseket, előkészítve az utat egy átfogóbb és megelőzőbb uniós támogatás előtt az EU vidéki térségeinek felkészültségének és ellenálló képességének előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy további pénzügyi támogatásra van szükség az önellátó mezőgazdaság, az alacsony jövedelmű mezőgazdasági termelők és a hagyományos termékek termelői számára; kiemeli, hogy a vidéki területek számára további finanszírozást lehetne rendelkezésre bocsátani a 2025. évi uniós éves költségvetés uniós polgári védelmi mechanizmusa keretében;

7. emlékeztet arra az általános észrevételre, hogy az uniós támogatások legtöbb típusa esetében a 100%-os uniós társfinanszírozási arány – miközben hatékony eredményeket hoz – kérdéseket vet fel a szakpolitikák és programok végrehajtására rendelkezésre álló alacsonyabb teljes összeg, valamint a nemzeti, regionális és helyi felelősségvállalás tekintetében; meggyőződése azonban, hogy katasztrófaelhárítás és sürgős likviditási támogatás iránti igény esetén ez kimondottan indokolt; hangsúlyozza, hogy a reális és célzott támogatás biztosítása érdekében konzultálni kell az érintett mezőgazdasági termelőkkel, erdészekkel, kkv-kkal és érdekelt felekkel;

8. emlékeztet arra, hogy a csökkentést kizáró küszöbérték önkéntes csökkentése az uniós költségvetés horizontális prioritásainak megfelelő „általános érvényesítési célokba” beszámítható kiadások alacsonyabb szintjét eredményezheti, ugyanakkor elismeri, hogy ilyen rugalmassági mechanizmusokra van szükség az új intézkedés és a mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítására irányuló meglévő alintézkedés finanszírozásának átcsoportosításához, különösen a rezeliencia javításával;

9. megjegyzi, hogy az intézkedés másodlagos célja a 2021-ben és 2022-ben tett, még fel nem használt költségvetési kötelezettségvállalások közelgő visszavonásának megelőzése; úgy véli, hogy ez következményekkel jár a többlépcsős mechanizmus 3a. lépése (az EURI különleges eszköz visszavont kötelezettségvállalási komponense) keretében rendelkezésre álló források szintjére nézve, amely a többéves pénzügyi keretről szóló,

[5] Az (EU) 2021/1058 rendeletnek és az (EU) 2021/1057 rendeletnek az újjáépítéshez nyújtott regionális szükséghelyzeti támogatás (RESTORE) tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (2024. október 21.) irányuló javaslatról (COM(2024)0496).

nemrégiben felülvizsgált rendeletben gyökerezik;

10. úgy véli, hogy hosszabb távon egy fejlettebb és valódi költségvetési rugalmasságnak hasonló esetekben lehetővé kell tennie a költségvetési átcsoportosításokat annak érdekében, hogy a forrásokat egy olyan célzott kiadási eszköz keretében használják fel, amely költségvetési sorral, jogalappal és irányítási kerettel rendelkezik, és alkalmasabb a szükséghelyzeti reagálásra és a likviditási támogatásra.

11. arra a következtetésre jut, hogy az (EU) 2020/2220 rendeletnek a természeti katasztrófák által sújtott tagállamok számára nyújtható kiegészítő támogatás biztosítása céljából az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében hozott egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat összhangban áll az eljárási szabályzat 58. cikkének (3) bekezdésében említett elemekkel.

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL A KÖLTSÉGVETÉSI ÉRTÉKELÉS ELŐADÓJA ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT

A költségvetési értékelés előadója kizárólagos felelősségi körében kijelenti, hogy az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében feltüntetendő egyetlen szervezettől vagy személytől sem kapott észrevételeket.

A KÖLTSÉGVETÉSI ÉRTÉKELÉSRE FELKÉRT BIZOTTSÁG ELJÁRÁSA

Cím	A természeti katasztrófák által sújtott tagállamok számára nyújtható kiegészítő támogatás biztosítása céljából az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében hozott egyedi intézkedések
Hivatkozások	COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD)
Illetékes bizottság	AGRI
A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	BUDG 13.11.2024
A költségvetési értékelés előadója A kijelölés dátuma	Hélder Sousa Silva 13.11.2024
Vizsgálat a bizottságban	21.11.2024
Az elfogadás dátuma	21.11.2024
A zárószavazás eredménye	+: 31 –: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Thomas Geisel, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Fabienne Keller, Janusz Lewandowski, Giuseppe Lupo, Ignazio Roberto Marino, Fernando Navarrete Rojas, Matjaž Nemec, Danuše Nerudová, Ruggero Razza, Bogdan Rzońca, Hélder Sousa Silva, Nicolae Ştefănuță, Joachim Streit, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Auke Zijlstra
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Moritz Körner, Tiago Moreira de Sá
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Christophe Bay, Udo Bullmann, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Ştefan Muşoiu, Jan-Christoph Oetjen

A KÖLTSÉGVETÉSI ÉRTÉKELÉSRE FELKÉRT BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

31	+
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Hélder Sousa Silva
PfE	Christophe Bay, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Tiago Moreira de Sá, Auke Zijlstra
Renew	Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Joachim Streit
S&D	Udo Bullmann, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Ştefan Mușoiu, Matjaž Nemec, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Nicolae Ştefănuță

0	-

0	0

Jelmagyarázat:
+ : mellette
- : ellene
0 : tartózkodás